

Tips voor hoogbegaafdheid bij nieuwkomers

Hoogbegaafd word je niet, dat ben je al vanaf je geboorte. In iedere klas, dus ook een taalklas, kan een kind met kenmerken van hoogbegaafdheid zitten. De focus in het eerste jaar nieuwkomersonderwijs ligt vooral op het leren van de Nederlandse taal en het zo snel mogelijk aansluiten bij leeftijdsgenoten. Hierdoor wordt hoogbegaafdheid niet altijd (op tijd) gezien en erkend. Het niet (h)erkennen van hoogbegaafdheid kan tot concentratie, motivatie- of gedragsproblemen leiden.

Verschillende instanties, die onderaan dit artikel benoemd worden, houden zich bezig het delen van kennis en onderzoek over hoogbegaafdheid bij (meertalige) leerlingen. In dit artikel volgt een korte samenvatting hiervan en geven we tips voor het omgaan met hoogbegaafdheid in de klas.

Kenmerken

Hoe herken je hoogbegaafdheid bij anderstalige kinderen? De kenmerken van hoogbegaafdheid zijn vaak al op jonge leeftijd zichtbaar.

Veel voorkomende kenmerken zijn;

- vroeg spreken in hele zinnen,
- het hebben van een ontwikkelingsvoorsprong,
- een goed geheugen hebben,
- leergiering zijn
- al vroeg verbanden kunnen leggen,
- *code switching*, het snel kunnen wisselen tussen talen, bij meertalige kinderen.

4 tips voor in de klas

Wanneer je een vermoeden hebt van hoogbegaafdheid bij een leerling, kun je de volgende zaken doen.

1. Ga in gesprek met ouders. Zij kunnen jou meer vertellen over de ontwikkeling van hun kind. Vraag daarin goed door naar de brede ontwikkeling van het kind.

Wanneer je een vermoeden hebt van hoogbegaafdheid bij een nieuwkomersleerling, dan kun je het beste in gesprek gaan met ouders over de ontwikkeling van hun kind.

2. Ben er bewust van dat het verbale element van hoogbegaafdheid bij anderstalige leerlingen, zoals het gebruiken van een brede woordenschat (in de moedertaal) soms niet opvalt, omdat de leerling nog een taaltekort heeft in het Nederlands. Observeer daarom goed hoe leerlingen bijvoorbeeld een complexe taak aanpakken.
3. Om hoogbegaafdheid ruimte te geven in de klas is het hebben van hoge verwachtingen van cruciaal belang. Organiseer opdrachten die leerlingen cognitief uitdagen, zonder dat zij daar taal voor nodig hebben. Bijvoorbeeld: gebruik techniekdozen met een handleiding met visuele stappen, waar de leerling zelfstandig mee aan de slag kan.
4. Daarnaast is het geven van ruimte aan meertaligheid van belang. Zo kan de leerling beter laten zien, wat zij in haar macht heeft. Zet meertaligheid bijvoorbeeld in als *translanguaging* bij de verwerking van cognitief uitdagende opdrachten. *Bijvoorbeeld: de kinderen schrijven een handleiding voor de werking van een fiets. Laat de leerling het eerst in zijn moedertaal uitwerken en dan vertalen naar het Nederlands.* Zo kan de leerling al haar kennis en vaardigheden inzetten, ook in de moedertaal. Dit geldt natuurlijk voor alle kinderen, maar het is extra belangrijk bij hoogbegaafde leerlingen. Juist dit kan een stukje frustratie wegnemen en de leerling cognitief uitdagen. Bovendien creëer je hiermee een veilige uitdagende leeromgeving voor het kind op school.

Meer informatie

Op de volgende pagina's kun je informatie vinden over hoogbegaafdheid bij anderstalige leerlingen.

Hoogbegaafdheid en het anderstalige kind:

- [Hoogbegaafdheid bij anderstalige leerlingen signaleren \(kennisrotonde.nl\)](https://kennisrotonde.nl)
- [Hoe herken je cognitief talent bij een meertalig kind? \(velegezichtenvanhb.nl\)](https://velegezichtenvanhb.nl)
- [Hoe kunnen leerkrachten hoogbegaafdheid bij anderstalige leerlingen signaleren? \(velegezichtenvanhb.nl\)](https://velegezichtenvanhb.nl)
- [Kansengelijkheid - De drempel die taal opwerpt - Kenniscentrum Hoogbegaafdheid \(kenniscentrumhb.nl\)](https://kenniscentrumhb.nl)

Hoogbegaafdheid algemeen:

- [Kenmerken van hoogbegaafdheid bij een kind - Choochem](https://choochem.nl)
- [Kenmerken van kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong - Choochem](https://choochem.nl)
- [De vele Gezichten van Hoogbegaafdheid \(velegezichtenvanhb.nl\)](https://velegezichtenvanhb.nl)
- [Je mag er zijn! - Stichting IQ+ \(stichtingiqplus.nl\)](https://stichtingiqplus.nl)
- [Home - Koepel Hoogbegaafdheid \(koepelhb.nl\)](https://koepelhb.nl)